

Pancreatitis bij de kat

Wat is pancreatitis?

Pancreatitis is een ontsteking van de alvleesklier.

De alvleesklier is een klein orgaan dat in de bocht van de dunne darm ligt, vlakbij de maag. De alvleesklier bestaat uit een klein endocrien gedeelte dat hormonen produceert (zoals insuline) en een groot exocrien gedeelte dat enzymen produceert die in het darmlumen helpen bij de vertering. Wanneer voedsel de dunne darm passeert wordt het pancreassap via een afvoergang afgegeven aan de darminhoud.

Wat is de oorzaak van pancreatitis?

In de meeste gevallen is de oorzaak idiopathisch wat betekent dat de oorzaak onbekend is. Er is sprake van een steriele ontsteking die zichzelf in stand houdt door het vrijkomen van pancreasenzymen welke de pancreas zelf aantasten. Wat de ontsteking in gang heeft gezet is vaak niet duidelijk.

Wat zijn de symptomen van een kat met pancreatitis?

We onderscheiden een **acute** en een **chronische** vorm. In ongeveer 2/3 van de gevallen is sprake van een chronische ontsteking.

Katten met pancreatitis hebben **vage klachten** zoals een slechte eetlust, sloomheid en vermageren. Ook andere klachten zoals braken, diarree, uitdroging, ondertemperatuur, koorts en buikpijn kunnen optreden. Zowel een acute als een chronische pancreatitis kan een mild of een ernstiger verloop hebben. In het algemeen kan gezegd worden dat katten met acute pancreatitis ernstiger ziek zijn dan katten met chronische pancreatitis.

Buikpijn is een bekend verschijnsel bij mensen met pancreatitis. Ook bij honden met pancreatitis is het duidelijk dat ze buikpijn hebben doordat ze een typische bidhouding aannemen. Bij katten is het veel lastiger om erachter te komen of ze buikpijn hebben. Soms is alleen aan de lichaamshouding of de gezichtsuitdrukking te zien dat de kat pijn heeft. Omdat we wel een duidelijke verbetering zien op pijnstillers is het aannemelijk dat ook katten met pancreatitis buikpijn hebben.

Komt het veel voor?

Hoe vaak pancreatitis voorkomt bij de kat is niet bekend maar waarschijnlijk vaker dan vermoed wordt. Dit komt omdat het ziektebeeld zo verschillend kan zijn. Katten kunnen ernstig ziek zijn en er aan sterven maar er zijn ook katten met milde symptomen. Ook is gebleken dat sommige gezonde katten pancreatitis hebben zonder hiervan ziek te zijn.

Een kat is vaak zieker dan je denkt!

Hoe is pancreatitis te diagnosticeren?

Omdat de symptomen van pancreatitis vaag zijn kan het voor dierenartsen erg lastig zijn om de diagnose te stellen. Bij alle katten met vage klachten dient aan pancreatitis gedacht te worden.

Tot een aantal jaar geleden was de diagnose pancreatitis erg moeilijk te stellen. Er waren geen testen beschikbaar en er was weinig bekend over pancreatitis bij de kat. Inmiddels is er een diagnostische test op de markt waarmee dierenartsen eenvoudig en snel kunnen testen op pancreatitis. Hierbij wordt fPLI (feline Pancreas Lipase Immunoreactivity) in het bloed bepaald. De test is betrouwbaar om pancreatitis te diagnosticeren maar ook om het uit te sluiten.

Bestaat er desondanks toch twijfel dan kan er een echografisch onderzoek gebeuren, dit onderzoek kan maar in 30 percent van de gevallen een pancreatitis aantonen en moet voor de pancreas door een echografisch specialist gebeuren

Een operatie waarbij er stalen (biopten) genomen worden van de pancreas geeft een 100 percent zekere diagnose, echter men moet de nadelen afwegen van een operatie bij een al erg zieke patiënt. Maar soms is er geen andere mogelijkheid om de diagnose te stellen.

Wat ziet de dierenarts verder in het bloedonderzoek?

Omdat er meestal sprake is van een chronische ontsteking zien we in het bloed een hoog gehalte aan gammaglobulines (= ontstekingswitten). Dit is belangrijk omdat we dit ook zien bij FIP. Heeft uw kat hoge gammaglobulines in het bloed dan dient niet alleen aan FIP gedacht te worden maar dus verder onderzoek gedaan te worden naar o.a. pancreatitis.

Welke complicaties kunnen optreden bij pancreatitis?

Bij pancreatitis kan ook het endocriene deel van de pancreas worden aangetast. Hierdoor wordt er geen insuline meer geproduceerd en zal de kat suikerziekte ontwikkelen. Wanneer een kat suikerziekte heeft maar daarnaast ook ziek is, moet altijd gedacht worden aan pancreatitis als achterliggende oorzaak.

Vaak zijn meerder organen aangetast

In veel gevallen gaat een pancreatitis gepaard met een galwegontsteking en/of een darmontsteking. Wanneer pancreatitis samen met een cholangitis en een darmontsteking voorkomt spreken we van een **triaditis**. De reden dat deze aandoeningen vaak samen voorkomen heeft te maken met de anatomie van deze organen. De pancreas en de galwegen hebben een gezamenlijke afvoergang waarmee ze uitmonden in de darmen. Het is goed voor te stellen dat bij een ontsteking zowel de alveesklier als de galwegen worden aangetast.

De grootste complicatie bij een pancreatitis is shock als gevolg van uitval van meerdere organen zoals de lever en de nieren.

Wat is de behandeling bij pancreatitis?

Helaas bestaat **DE** therapie voor pancreatitis nog niet.

De behandeling van katten met pancreatitis is afhankelijk van hoe ziek de kat is en kan bestaan uit:

- Het intraveneus toedienen van vocht om de vochtbalans te herstellen en de doorbloeding van de alveesklier te verbeteren.
- Pijnstillers in de vorm van morfine.
- Antibiotica bij verdenking van een bacteriële infectie.
- Pancreasenzymen over het voer omdat dit de pijn in de alveesklier vermindert. Als de kat geen vetarm eten wenst, soms eten de katten echter dit pancreaspoeder niet
- Antibraakmiddelen of maagzuurremmers als de kat braakt.
- Als de kat niet eet dan dient men de kat te dwangvoeren of via een neussonde voeding toe te dienen.
- Om de alveesklier te ontzien wordt een vetarm dieet geadviseerd.
- Corticosteroïden om de ontstekingsreacties in de alveesklier te remmen.
- Vitamine B12 toediening.

Wat is de prognose bij pancreatitis?

De prognose van pancreatitis is gereserveerd en is afhankelijk van de ernst van de klachten. Sommige katten hebben teveel complicaties en overlijden aan pancreatitis. Gelukkig kunnen we met bovenstaande medicatie ook katten succesvol behandelen. Het is helaas in een aantal gevallen wel een levenslange behandeling. Katten met acute pancreatitis hebben een slechtere prognose dan katten met chronische pancreatitis; Wilt u weten of uw kat goed reageert op de behandeling van de pancreatitis laat dan 1 maand na de eerste bloedafname de speciale pancreasbloedtest herhalen om te kijken of de waarden gedaald zijn. Erna is het nuttig dit 2 x per jaar te doen of als de kat terug ernstige ziekteklachten heeft.